

Korak naprijed u pregovorima o zaštiti eteričnih ulja u EU

Автор(и): Растителна защита
Дата: 08.10.2023 Брой: 10/2023

Europski parlament odobrio je kompromisni tekst koji isključuje eterična ulja iz nove klasifikacije koju je predložila Europska komisija u okviru takozvane Uredbe o klasifikaciji, označavanju i pakiranju tvari i smjesa (CLP).

Početni tekst, koji se tiče proizvođača eteričnih kultura, predviđao je da se kemijske komponente ružinog ulja posebno navode, a neke od njih da se označe kao potencijalno opasne na temelju elemenata koje sadrže, a koji pod određenim uvjetima mogu uzrokovati štetne učinke na ljudsko zdravlje.

Konačni tekstovi bit će usvojeni nakon pregovora između Vijeća, Europske komisije i Europskog parlamenta.

Što se tiče druge uredbe koja se također odnosi na eterična ulja, Uredbe o registraciji, procjeni, odobrenju i ograničavanju kemikalija (REACH), promjene u korist proizvođača također se očekuju do kraja godine.

Pozadina Uredbe o klasifikaciji, označavanju i pakiranju tvari i smjesa (CLP) u EU

Krajem 2022. Europska komisija objavila je prijedlog izmjena CLP uredbe, prema kojem se predviđalo da će eterična ulja biti klasificirana kao štetna za zdravlje. Osim toga, u svojim početnim prijedlozima za izmjenu Uredbe, u skladu sa Zelenim planom, Komisija je svoje izmjene temeljila na činjenici da eterična ulja koja dospiju u tlo (nakon upotrebe kozmetičkih proizvoda, na primjer) mogu uzrokovati kontaminaciju okolišnog odjeljka.

Namjera Europske komisije da promijeni način označavanja eteričnih ulja izazvala je ozbiljnu zabrinutost među europskim i bugarskim proizvođačima, prerađivačima i trgovcima ružnim i lavandinim uljem zbog mogućeg zahtjeva da se njihovi proizvodi označe kao opasni za zdravlje, što bi moglo negativno utjecati i na proizvodnju i na tržište eteričnih ulja.

Početkom ožujka bugarsku javnost upozorila je na problem gradonačelnica Kazanlaka, Galina Stoyanova, koja je, na poziv Andreyja Novakova u Europskom parlamentu, stigla u Bruxelles kako bi branila važnost i utjecaj predviđenih izmjena na egzistenciju bugarskih uzgajivača ruža.

Bugarsko ružino ulje – visokovrijedan proizvod

U svibnju su se predstavnici Bugarske iz svih političkih skupina u Europskom parlamentu ujedinili oko zajedničkog stava za zaštitu bugarskog ružinog ulja i podnijeli zahtjev da se izbrišu svi tekstovi u CLP uredbi koji tretiraju eterična ulja kao kemijsku smjesu. Zahtjev za izmjenu podržali su zastupnici u Europskom parlamentu iz pet europskih zemalja: Francuske, Španjolske, Italije, Rumunjske i Hrvatske.

Bugarski zastupnici u EP istaknuli su da se, kao rezultat Komisijinih izmjena propisa o eteričnim uljima, mali regionalni proizvođači stavljaju u nepovoljan položaj i da EU otvara vrata konkurentnom uvozu iz trećih zemalja.

Vijeće EU usvojilo je zakonodavni prijedlog za zaštitu proizvođača eteričnih ulja

U srpnju je, u vezi s Uredbom koju je predložila Europska komisija o izmjeni zakonodavstva o klasifikaciji, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, Vijeće prihvatilo argumente Bugarske i sedam drugih država članica u

vezi s poteškoćama u usvajanju predloženog pristupa i uključilo klauzulu o reviziji koja zahtijeva da Komisija nakon četiri godine predstavi nove analize.

U rujnu je na inicijativu Andreyja Novakova u Europskom parlamentu u Bruxellesu postavljena replika tradicionalne bugarske postrojenja za destilaciju ružinog ulja. Inicijativa je imala za cilj istaknuti bezopasan proizvodni proces ulja iz bugarske uljarice, njegovo čisto porijeklo i blagotvorne učinke.

Standard "Destilirano u Bugarskoj"

Još jedan važan korak u utvrđivanju bugarskih eteričnih ulja kao prirodnog proizvoda je stvaranje standarda "Destilirano u Bugarskoj". Uvođenje ovog standarda uskladit će kriterije za kvalitetnu praksu destilacije u Bugarskoj i stvorit će zajednički priručnik za destilaciju.

Uspostava standarda "Destilirano u Bugarskoj" bila je tema sastanka krajem srpnja između gradonačelnice općine Kazanlak, Galine Stoyanove, direktorice Instituta za ruže i kulture za proizvodnju eteričnih ulja (IREMC) pri Poljoprivrednoj akademiji, izv. prof. dr. sc. Ganke Baeve, i predstavnika udruge proizvođača eteričnih ulja "Destilirano u Bugarskoj".

Svojom registracijom prema Ženevskom aktu u Međunarodni registar Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo krajem travnja, bugarsko ružino ulje sada uživa bolju vidljivost i zaštitu.

Uspostava bugarskih eteričnih ulja kao prirodnog proizvoda igra značajnu ulogu u razvoju sektora kako na regionalnoj tako i na globalnoj razini.